

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U100381

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-03-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Петрушкевич Юлія Миколаївна
- Petrushkevych Yuliia Mykolaivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-02-2021

Спеціальність за освітою: Ботанік

Місце роботи здобувача: Криворізький ботанічний сад Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05540072

Місцезнаходження: вул. Маршака, буд. 50, м. Кривий Ріг, Криворізький р-н., Дніпропетровська обл., 50089, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.051.04

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, м. Дніпро, Дніпровський р-н., Дніпропетровська обл., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький ботанічний сад НАНУ

Код за ЄДРПОУ: 05420037

Місцезнаходження: вул. Маршака, 16 А, м. Кривий Ріг, Криворізький р-н., Дніпропетровська обл., 50089, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.29

Тема дисертації:

1. Життєздатність *Betula pendula* Roth в умовах Криворіжжя
2. Viability of *Betula pendula* Roth in Kryvyi Rih area

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена дослідженню життєздатності *Betula pendula* Roth в умовах Криворіжжя, а саме впливу вихлопних газів автотранспорту та шкідливих викидів промислових підприємств гірничо-металургійного комплексу на морфо-анатомічні та фізіологічні параметри досліджуваного виду, а також особливостей поселення *B. pendula* на залізородних відвалах Криворіжжя та формування на них локальних популяцій. Установлено погіршення життєвого стану *B. pendula*, зменшення біометричних параметрів дерев з підвищенням рівня техногенного навантаження. Виявлено зміну показників морфо-анатомічних та фізіологічних параметрів листка в умовах Кривого Рогу, що відображають рівень забруднення на інших місцях зростання. Відмічено, що на залізородних відвалах Криворіжжя *B. pendula* активно поселяється та розмножується насінневим способом, формуючи локальні популяції. Зафіксовано, що на техногенно

порушених ландшафтах у *B. pendula* спостерігається зміна життєвої форми: з'являються поростеутворюючі, небагато- та багатостовбурові особини. На чотирьох залізорудних відвалах Криворіжжя за віковою структурою виявлено 10 молодих популяційних локусів і 1 зрілий, 8 з яких належать до процвітаючого типу і 3 є депресивними. Досліджено, що *B. pendula* в умовах відвалів формує поверхневу кореневу систему (0–30 см). Установлено високу чутливість генеративної сфери *B. pendula* до впливу забруднюючих речовин техногенного походження, що призводить до зменшення морфометричних параметрів пилку, його якості, збільшення спектру аномалій та їх загальної кількості, а в подальшому – до погіршення посівних якостей насіння.

2. The dissertation is devoted to the study of the viability of *Betula pendula* Roth in the conditions of Kryvyi Rih area, namely the influence of vehicle exhaust gases and harmful emissions from industrial enterprises of the mining and metallurgical complex on the morpho-anatomical and physiological parameters of the studied species and the peculiarities of the settlement of *B. pendula* on the Kryvyi Rih area iron ore dumps and the formation of local populations thereon. It is established deterioration of the life status of *B. pendula*, decrease of biometric parameters of trees with increasing level of technogenic pollution. Changes were also found in the morpho-anatomical and physiological parameters of the leaf under Kryvyi Rih conditions, reflecting the level of contamination at other growth sites. It is noted that *B. pendula* is actively inhabiting and propagating by seed in the iron ore dumps of Kryvyi Rih area, forming local populations. It has been reported that technogenically disturbed landscapes in *B. pendula* show a change in life form: porous, few- and many-stemmed individuals appear. On four iron ore dumps of Kryvyi Rih area, were found by age structure, 10 young population loci and 1 ripening, 8 of which are of prosperous type and 3 are depressive. It has been found that *B. pendula* forms a superficial root system in the conditions of dumps (0–30 cm). High sensitivity of the generative sphere of *B. pendula* to the influence of pollutants of technogenic origin has been established, which leads to a decrease in the morphometric parameters of pollen, its quality, anomalies spectrum and their total quantity, and subsequently to a deterioration of the sowing qualities of seeds.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коршиков Іван Іванович

2. Korshikov Ivan Ivanovich

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Ігор Миколайович
2. Kovalenko Ihor Mykolaiovych

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лихолат Юрій Васильович
2. Lykholat Yurii Vasylovych

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Зайцева Ірина Олексіївна
2. Zaytseva Iryna Oleksiivna

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Білова Наталія Анатоліївна
2. Bilova Natalia

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.16**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Бессонова Валентина Петрівна
2. Bessonova Valentina Petrovna

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:**

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пахомов Олександр Євгенійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пахомов Олександр Євгенійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.